

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **M. D.**, zastoupeného Mgr. Ing. Jiřím Horou, advokátem se sídlem Brno, Moravské náměstí 690/15, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 10. 2014, č. j. 58 A 39/2012 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále též jen „žalovaný“) ze dne 18. 7. 2012, č. j. MSK 80751/2012 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Krnov, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále též jen „městský úřad“) ze dne 24. 5. 2012, č. j. Mukrn2012/DO/PR/Tr/11651, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím městského úřadu byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 a § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu byla dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč a dle ustanovení § 125c odst. 5 téhož zákona i zákaz činnosti, spočívající

v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou; rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 10. 2014, č. j. 58 A 39/2012 – 28, byla žaloba zamítnuta.

Krajský soud v odůvodnění tohoto rozsudku především odmítl argumentaci žalobce namítající procesní vady v předcházejícím správním řízení (tvrzení, že úkony v řízení neprováděly oprávněné úřední osoby, že byl nesprávně poučen o možnosti uplatnění opravných prostředků a že došlo k pochybení při doručování rozhodnutí) a zabýval se dále namítanými vadami při zjišťování skutkového stavu věci. Ve vztahu k přestupku uvedenému v § 125c odst. 1 písm. a) bod 3. zákona o silničním provozu (užití technicky nezpůsobilého vozidla k provozu na pozemních komunikacích, kdy zjištěná závada – zde prasklé čelní sklo – bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky silničního provozu) konstatoval, že sdílí názor žalovaného, dle kterého není věrohodné tvrzení žalobce o tom, že prasklina čelního skla vznikla až během jízdy, čehož si navíc ani nevšiml. Uvedl, že žalobce, s ohledem na velikost a umístění praskliny, o ní musel vědět, a přesto vozidlo k provozu na pozemních komunikacích užil. Zde odkázal na ustanovení § 36 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „prováděcí vyhláška“), provádějící zákon č. 56/2011 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o podmínkách provozu“), dle kterého je závadou ohrožující bezpečnost silničního provozu vždy prasklé nebo poškozené čelní sklo ve stírané ploše o velikosti větší než 20 mm (v daném případě bylo čelní sklo prasklé odspoda až nahoru, a to prakticky uprostřed). K provedení dokazování jako celku uvedl, že volba, množství a druh prováděných důkazů je věcí správního uvážení. Byť má obviněný bezesporu právo navrhopvat důkazy, je na správním orgánu, zda takovým návrhům vyhová. Měl-li správní orgán skutkový děj za prokázaný jinými důkazními prostředky, nebyl povinen návrh žalobce akceptovat. S důvody, které jej vedly k uznání viny žalobce, se přitom zákonným a přezkoumatelným způsobem vypořádal.

Proti tomuto rozsudku brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel především namítá, že v žádném případě neřídil vozidlo s vědomím, že se na jeho čelním skle nachází prasklina o velikosti větší než 20 mm, neboť ta byla velice špatně viditelná. Před započatím jízdy věděl pouze o malé prasklině ve střední spodní části čelního skla, zdaleka však nedosahující velikosti 20 mm. Sdělil-li zasahujícím policistům, že čelní sklo musel někdo rozbít před započatím jízdy, chtěl tím pouze poukázat na vědomost o této malé prasklině, která nezpůsobovala zhoršení technického stavu natolik, že by došlo k bezprostřednímu ohrožení jiných účastníků provozu. S vozidlem sice jel, nicméně v režimu nouzového dojetí s vědomím, že závadu musí neprodleně odstranit (což také následující den učinil) mezitím jej však zastavila hlídka policie. Že se prasklina táhne přes celou výšku ve středu čelního skla, zjistil až po upozornění hlídky policie, po zastavení. Prasklina byla totiž viditelná pouze pod osvětlením baterky, neboť kontrola probíhala kolem osmé hodiny večerní, kdy již byla tma; nadto se prasklina nacházela mimo zorné pole řidiče a byla velmi jemná. Stěžovatel již však nedokáže určit, kdy v průběhu jízdy od kina došlo k rozšíření praskliny. Jestliže tedy o policií zjištěné prasklině

pokračování

nevěděl, zcela zde absentuje subjektivní stránka přestupku. Krajský soud pak bez existence důkazu pouze konstatoval, že s ohledem na rozsah a umístění poškození čelního skla není možné, aby o takové závadě stěžovatel nevěděl, čímž v podstatě jen převzal argumentaci žalovaného. Za situace, kdy soud (stejně jako žalovaný) odmítl i provést stěžovatelem navržené důkazy (zejména přehrání audiovizuálního záznamu pořízeného zasahujícími policisty), je zřejmé, že skutková podstata, ze které správní orgány i krajský soud vycházely, nemá oporu ve spise. Napadený rozsudek je proto minimálně v této části nepřezkoumatelný.

Nadto stěžovatel uvádí, že i když šlo o prasklinu přes celou výši čelního skla, nemohlo dojít k přestupkovému jednání, neboť nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Vzhledem k tomu, že šlo o prasklinu, které si vůbec nemohl všimnout, nemohlo dojít k ohrožení provozu. Tato prasklina nepřivodila technickou nezpůsobilost vozidla tak závažným způsobem, že by bezprostředně ohrožovala ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Tento závěr podporuje i fakt, že jej policisté nechali s vozidlem pokračovat v jízdě; v případě závažnosti stavu by mu v další jízdě jistě zabránili. Stěžovatel je přesvědčen, že nebylo úmyslem zákonodárce postihovat zákazem řízení řidiče, na jejichž vozidle se během jízdy vyskytne prasklina čelního skla, která je policisty zjištěna při téže jízdě, ale naopak řidiče používající k jízdě vozidlo, i přes nevyhovující technický stav, který nastal již před započítáním jízdy. Jednání policistů považuje stěžovatel za šikanózní, neboť ti, po sdělení nesouhlasu se spácháním přestupku překročení nejvyšší dovolené rychlosti, začali na stěžovatelově vozidle aktivně hledat závadu. Sankce zákazu činnosti je proto dle stěžovatele nepřiměřeně přísná.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítá, že jeho žaloba byla původně přidělena k vyřízení samosoudkyni JUDr. Bohuslavě Drahošové (což je zřejmé z výzvy krajského soudu ze dne 31. 7. 2012), ve věci však rozhodla samosoudkyně JUDr. Jana Záviská. Krajský soud přitom před vydáním napadeného rozsudku stěžovatele o této skutečnosti nevyrozuměl, čímž bylo porušeno stěžovatelovo právo na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Až do doručení napadeného rozsudku tedy stěžovatel neměl možnost podat námitku podjatosti soudce, který danou věc rozhodl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou porušení ústavně zaručeného práva stěžovatele na zákonného soudce, která je kasační stížností dovozována z faktu, že výzva k zaplacení soudního poplatku ze dne 31. 7. 2012 byla podepsána soudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou, napadený rozsudek však vydala samosoudkyně JUDr. Jana Záviská, aniž by byl o této změně stěžovatel vyrozuměn.

Není pochyb o tom, že právo na zákonného soudce je imanentní podmínkou spravedlivého soudního řízení; podle čl. 38 odst. 1 Listiny totiž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Zákonný soudce je primárně určen zákonem, který stanoví pravidla věcné, místní a funkční příslušnosti soudu, a poté je přidělení konkrétní věci konkrétnímu soudnímu oddělení (senátu, samosoudci) u jednotlivých soudů určeno interním předpisem, kterým je rozvrh práce [ten je vždy veřejně přístupný minimálně na oficiálním serveru českého soudnictví (www.justice.cz)]. Rozvrh práce určuje, který soudce (senát) daného soudu věc projedná a rozhodne (§ 41 a § 42 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích). Není tedy v rozporu s výše uvedenou ústavní kautelou, pokud je v konkrétní soudní věci proveden pouhý procesní úkon v podobě výzvy k zaplacení soudního poplatku jiným soudcem, neboť ten se tímto způsobem na věcném projednání a rozhodnutí věci nepodílí. Stěžovatel přitom nekonkretizuje, z čeho dovozuje fakt, že JUDr. Jana Záviská nebyla zákonným soudcem k projednání jeho žaloby; namítá pouze, že postupem krajského soudu nabyt přesvědčení, že věc bude projednávána jinou (samo)soudkyní. Stěžovateli přitom nic nebránilo, aby si z volně přístupného rozvrhu práce zjistil obsazení soudního oddělení, do něhož žaloba napadla (dle spisové značky). Tvzení, že mu bylo upřeno právo vznést námitku podjatosti vůči JUDr. Záviské je pak zcela nekonkrétní, neboť stěžovatel ani nenaznačuje, zda by vůbec takovou námitku vznesl, tím méně pak, z jakých důvodů. Tato kasační námitka, podřaditelná pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy důvodná není.

Další námitkou, kterou je z povahy věci nutné vypořádat přednostně, je tvrzení nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tento stížnostní bod je předvídan ustanovením § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; stěžovatel však svou argumentaci opírá pouze o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Judikatura Nejvyššího správního soudu nicméně konstantně posuzuje důvody kasačních stížností podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení (viz rozsudek ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 – 47; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz) a pouhá nesprávná subsumpce důvodů kasační stížnosti pod některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., proto nebrání jejímu věcnému projednání (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 8. 1. 2004, sp. zn. 2 Afs 7/2004, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se tak nejprve zabýval kasačním důvodem dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., poněvadž jednalo-li by se o námitku důvodnou, musel by být napadený rozsudek zrušen bez možnosti vypořádání dalších uplatněných námitek (srov. například rozsudek ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 – 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS).

Problematikou nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých dřívějších rozsudků (viz například rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245, a ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64). Dle stěžovatele krajský soud v podstatě pouze převzal argumentaci žalovaného, když vyšel z prostého tvrzení, že o prasklině na čelním skle „musel vědět“, toto tvrzení však ničím nepodepřel a nijak se nevypořádal se stěžovatelskými argumenty o tom, že o prasklině nevěděl, ani vědět nemohl, neboť tato ve vytýkaném rozsahu vznikla až v průběhu jízdy a z pozice řidiče nebyla viditelná. Argumentace stěžovatele tedy obsahově míří na nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Pod tento termín je nutno podřadit nedostatek důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o

pokračování

případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.

Pokud jde o vypořádání této námitky, odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu je stručné, to nicméně ještě nemusí *a priori* zakládat jeho nepřezkoumatelnost. Krajský soud v napadeném rozsudku své přesvědčení, že si stěžovatel rozsahu poškození čelního skla musel být při jízdě vědom, opřel o velikost a umístění praskliny, což vyplývá z důkazního materiálu (fotografie), který je součástí správního spisu. Nadto konstatoval, že k naplnění skutkové podstaty řešeného přestupku postačí pouze zavinění ve formě nevědomé nedbalosti. Takové konstatování je výrazem právního hodnocení této otázky. Lze tedy konstatovat, že v tomto ohledu napadený rozsudek nepřezkoumatelný není. K namítanému převzetí argumentace žalovaného se již Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil tak, že *„je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry osvojil se souhlasnou poznámkou.“* (rozsudek ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130).

Z uvedeného je tak zřejmé, že krajský soud i správní orgány svůj závěr o rozsahu poškození čelního skla vyvodily z uvedeného listinného důkazu. Skutkový stav, ze kterého správní orgány i krajský soud vycházely, tedy nepochybně oporu ve spise má a správní rozhodnutí i napadený rozsudek na něj přílehavě odkazují. Kasační důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. tedy také naplněny nejsou.

Pokud jde o samotné vyhodnocení podkladů založených ve správním spisu, i zde se Nejvyšší správní soud s hodnocením krajského soudu ztotožňuje. Především je nutno upozornit, na poněkud rozpornou argumentaci stěžovatele, který na straně jedné tvrdí, že měl povědomost pouze o malé prasklince ve střední části čelního skla pod stěračem (nepřesahující 2 cm), na straně druhé uvádí, že za této situace se snažil pouze o nouzové dojetí. Jestliže si byl evidentně vědom toho, že prasklina čelního skla (ve stírané ploše) nepřesahující 2 cm ještě není hodnocena jako závada ohrožující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, nutně se nabízí otázka, proč by v případě zjištěné praskliny nepřesahující uvedenou hodnotu, zamýšlel řídit vozidlo jen v nouzovém režimu; k takovému počínání neexistoval racionální důvod. Vysvětlení předestřené stěžovatelem tedy působí nevěrohodně a účelově. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že s ohledem na velikost a umístění praskliny (dle fotografie pořízené zasahujícími policisty jde skutečně o prasklinu viditelnou, táhnoucí se prakticky středem čelního skla po celé jeho výšce) musel stěžovatel o její existenci při řízení motorového vozidla vědět a ve shodě s krajským soudem tak neuvěřil tvrzením stěžovatele, jak jsou uvedena výše. Správnost dalších dílčích závěrů krajského soudu k této otázce, jež činí stěžovatel v kasační stížnosti spornými, je proto bezpředmětná a není důvod se jimi v řízení před kasačním soudem zabývat.

Zpochybňuje-li stěžovatel validitu důkazních prostředků pořízených zasahujícími policisty tvrzením, že šlo z jejich strany o šikanózní postup, ani této argumentaci nelze

prisvědčit. Touto problematikou se již Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozsudcích zabýval, a to v souvislosti s věrohodností svědeckých výpovědí podaných policisty při výkonu jejich pravomoci. K posouzení a hodnocení výpovědí strážníků obecní policie nebo policistů konstantní judikatura (např. rozsudek ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63 s odkazem na rozsudek ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114) uvádí, že „[k] osobě policisty a tím i věrohodnosti jeho výpovědi Nejvyšší správní soud dodává, že nemá důvodu pochybovat o pravdivosti jeho tvrzení, neboť na rozdíl od stěžovatele neměl policista na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonával jen svoji služební povinnost při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem; nebyl zjištěn žádný důvod, pro který by policista v této věci uvedené zásady překročil“ (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 64/2008 - 42). Citovaná judikatura vychází z úvahy, že u svědka, který nemá žádný zájem na výsledku řízení, bude spíše pravděpodobné, že bude tvrdit takové skutečnosti, o nichž je subjektivně přesvědčen, že jsou pravdivé. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 10. 7. 2014, č. j. 4 As 46/2014 - 23. Nejvyšší správní soud sice již v některých projednávaných případech zpochybnil výpověď policistů (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63), učinil tak však vždy s ohledem na konkrétní a specifické okolnosti dané věci (v citované věci pro šikanózní jednání vůči dotčenému řidiči, spočívající v ničím neodůvodněné a nanejvýš rozsáhlé kontrole řidiče poté, co odmítl vyřídit přestupek v blokovém řízení).“ Nejvyšší správní soud konstatuje, že z listinných podkladů založených ve správním spise nic tvrzenému nekorektnímu jednání policistů nenasvědčuje. Stěžovatel ani v oznámení o přestupku (sepsaném na místě, dne 15. 3. 2012) ani při výslechu policistů ve správním řízení nic takového nenamítal, ač pro vznesení takových námitek měl prokazatelně prostor (v oznámení o přestupku pouze zpochybňoval způsob, jakým byl policisty zastaven). Bylo-li po zastavení vozidla, při perlustraci stěžovatele a projednávání jeho přestupku, zjištěno masivní poškození předního skla vozidla, jde nepochybně o logický důsledek toho, že zasahující policisté u přední části vozidla stáli a defektu skla si tak všimli. Jde tak o diametrálně odlišnou situaci, než která je popsána ve výše zmiňovaném rozsudku zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63.

Celkově lze k vytýkaným deficitům dokazování shrnout, že obстоjí názor krajského soudu, dle kterého dospěly-li správní orgány k názoru, že spáchání skutku je bez pochybností prokázáno, a tudíž neshledaly důvod v dokazování nadále pokračovat, nejsou povinny provádět nadbytečné důkazy jen proto, aby tím vyhověly všem návrhům účastníků řízení. Správní orgán je při zjišťování skutkového stavu vázán zásadou tzv. omezené materiální pravdy, zakotvené v ustanovení § 3 správního řádu, kdy platí, že nevyplývá-li ze zákona (tedy ze správního řádu nebo z jiného zákona) něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný k tomu, aby byl úkon správního orgánu v souladu s požadavky obsaženými v § 2 správního řádu, tedy se zásadami legality, zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, proporcionality a ochrany dobré víry, ochrany veřejného zájmu, nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání. Ani takto formulovaná zásada materiální pravdy jistě nezabývá správní orgán povinností stanovené v ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu, tedy opatřovat z úřední povinnosti podklady pro rozhodnutí, zjišťovat všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, zjistit i bez návrhu všechny rozhodné okolnosti

pokračování

svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Na druhou stranu je však třeba vnímat, že zásada omezené materiální pravdy tak, jak je definována v ustanovení § 3 správního řádu, je korigována i zásadou procesní ekonomie – řízení by mělo být vedeno co nejúčelněji, nejrychleji, nejjednodušeji a nejlevněji, tedy efektivně. Prováděním nadbytečných důkazů by se tak správní orgány dostaly do rozporu právě se zásadou procesní ekonomie.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze tedy přisvědčit krajskému soudu, pokud v projednávané věci konstatoval, že vytýkané poškození předního skla vozidla bylo při jeho provozu na pozemních komunikacích dostatečně prokázáno a obstojí i jeho závěr, a existenci subjektivní stránky vytýkaného jednání. Takový závěr má oporu ve spisovém materiálu a byl přezkoumatelným způsobem odůvodněn.

V dalším stěžovatel namítá chybějící materiální stránku přestupku (společenskou nebezpečnost), neboť přestože se na čelním skle nacházela prasklina uvedených rozměrů, nemohla dle jeho názoru způsobit natolik závažnou technickou nezpůsobilost vozidla, aby bezprostředně ohrožovala ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že (na rozdíl od recentní úpravy trestných činů) přestupkový zákon i nadále v § 2 za přestupek označuje nejen jednání naplňující skutkovou podstatu některého z přestupků (znak formální), ale vyžaduje také, aby takové jednání porušilo nebo ohrozilo zájem společnosti (znak materiální). Jak již zdejší soud konstatoval ve svém rozsudku ze dne 19. 12. 2014, č. j. 3 As 78/2014-36, „[n]ení jisté důvod pochybovat o tom, že v drtivé většině případů je již samotným naplněním formální stránky přestupku per se naplněna i stránka materiální, neboť již samotné legislativní vymezení pojmových znaků jednotlivých přestupků předpokládá, že jde o jednání společensky škodlivá, respektive (v míře odpovídající povaze přestupku) nebezpečná. Mohou však nastat výjimečné případy, kdy tomu tak, s ohledem na specifické okolnosti věci, nebude. Je tedy imanentní povinností správních orgánů rozhodujících v přestupkových věcech zabývat se i tímto aspektem věci.“

Krajský soud, stejně jako správní orgány obou stupňů, vycházel z premisy, že s ohledem na jednoznačnou dikci ustanovení § 36 odst. 1 a 3 písm. a) prováděcí vyhlášky je technickou závadou vozidla, která bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích vždy prasklé nebo poškozené čelní sklo ve stírané ploše o velikosti větší než 20 mm. Tento závěr skutečně odpovídá znění citovaného předpisu, dle kterého *jsou-li na vozidle závady, které ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, nesmí být vozidlo užito v provozu na pozemních komunikacích, s výjimkou nouzového dojetí* (§ 36 odst. 1); takovou závadou je *vždy* prasklé nebo poškozené čelní sklo ve stírané ploše o velikosti větší než 20 mm.

Nejvyšší správní soud nicméně dospěl k závěru, že aplikace citovaných ustanovení vyhlášky na daný případ byla zcela vyloučena. Je totiž nutno upozornit na ústavní kautelu vyplývající z ustanovení čl. 79 odst. 3 Ústavy České republiky, dle které ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny; existence takového zmocnění v případě citovaných ustanovení prováděcí vyhlášky však absentuje.

Skutková podstata přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 zákona o silničním provozu, kterou byl stěžovatel uznán vinným, vychází z obecné povinnosti řidiče užívat v silničním provozu jen vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, a normuje, že přestupku se dopustí fyzická osoba tím, že *v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích*. Citované ustanovení skutkovou podstatu daného přestupku nevymezuje zcela konkrétně a v otázce technické nezpůsobilosti vozidla k provozu na pozemních komunikacích odkazuje v poznámce pod čarou na ustanovení § 37 zákona o podmínkách provozu. Ustanovení § 37 písm. a) tohoto zákona podává definici technicky nezpůsobilého vozidla, kdy stanoví, že *silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích*. Ustanovení § 38 odst. 1 písm. a) zákona o provozu zakazuje provozovateli (§ 2 odst. 16 zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2014) provozování takového vozidla v silničním provozu; obecně lze tento zákaz (pro každého) dovodit z ustanovení § 36 odst. 1 citovaného zákona.

Z uvedeného je zřejmé, že aplikovaná právní úprava je vnitřně konzistentní a sama o sobě umožňuje postih provozovatele či jiných osob v případě, kdy je jimi v silničním provozu provozováno vozidlo, které *pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích*. S ohledem na značně obecnou definici *technicky nezpůsobilého vozidla* je ovšem logické, pokud zákonodárce ponechá podrobnější vymezení případů této technické nezpůsobilosti prováděcímu předpisu. Tímto předpisem byla v rozhodném období prováděcí vyhláška (č. 341/2002 Sb.), jak vyplývá z její preambule, odkazující na zákonné zmocnění, uvedené v § 91 odst. 1 zákona o podmínkách provozu.

Uvedený zákon skutečně v § 91 taxativně vypočítává ustanovení tohoto zákona, která lze v podrobnostech provést vyhláškou, ustanovení § 37 písm. a) zákona v tomto výčtu ovšem není. Samotná vyhláška se pak, pokud jde o zákonné zmocnění, v § 36 odvolává na § 2 odst. 5, 6 a 7 zákona o provozu. Tato ustanovení ovšem pouze podávají zákonnou definici *systému vozidla* (§ 2 odst. 5), *konstrukční části vozidla* (§ 2 odst. 6) a *samostatného technického celku vozidla* (§ 2 odst. 7).

Z uvedeného je zcela zjevné, že v daném případě krajským soudem i správními orgány aplikovaný § 36 odst. 1 a 3 písm. a) prováděcí vyhlášky nevychází ze zákonného zmocnění; v jeho případě tak není dodržen princip *secundum et intra legem*, tedy že odvozená normotvorba musí vycházet z explicitního zákonného zmocnění a zákon smí provádět jen v jeho rozsahu (stejně je tomu i v případě § 40 nyní účinné prováděcí vyhlášky č. 341/2014 Sb.). Lze v této souvislosti odkázat například na závěr vyslovený k této otázce Ústavním soudem v nálezu ze dne 25. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 43/13 (publikovaném ve Sbírce zákonů pod č. 77/2014 Sb.): „*Ustanovení čl. 79 odst. 3 Ústavy svěřuje ministerstvům a jiným správním úřadům pravomoc k vydávání podzákonných právních předpisů, k jejichž realizaci však může dojít jen na základě a v mezích zákona, jsou-li k tomu zákonem zmocněny. Uvedené ustanovení je třeba vykládat restriktivně v tom smyslu, že toto zmocnění musí být konkrétní, jednoznačné a jasné*“. Krajský soud proto pochybil, pokud neaplikovatelnost citovaného ustanovení prováděcí vyhlášky přehlédl a při právním posouzení věci z něj vycházel; možnost neaplikovat podzákonný předpis (jsou-li pro

pokračování

takový postup shledány opodstatněné důvody) přitom pro soud vyplývá z čl. 95 odst. 1, věty za středníkem Ústavy České republiky.

Důsledkem konstatované neaplikovatelnosti § 36 odst. 1 a 3 prováděcí vyhlášky je, že pokud by krajský soud při hodnocení závažnosti poškození čelního skla ve smyslu technické nezpůsobilosti vozidla k provozu na pozemních komunikacích (§ 37 zákona o podmínkách provozu) vycházel pouze ze zjištění, že zjištěná prasklina ve stíratelné ploše překročila 2 mm, nemohly by jeho závěry o spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. a) bod 3. zákona o silničním provozu obstát (konsekventně by stejné důsledky dopadaly i na obě správní rozhodnutí; správní orgány sice při svém rozhodování musí bezvýjimečně vycházet i z podzákonných předpisů, ovšem pouze v případě, kdy takový předpis skutečně aplikované ustanovení zákona provádí). Krajský soud ovšem i přes chybnou aplikaci prováděcí vyhlášky konstatoval, že je-li čelní sklo (1) prasklé uprostřed, a to (2) od spodu až nahoru, činí takové poškození vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. Jakkoli je tato úvaha velmi stručná, je zřejmé, že krajský soud neustal pouze na zjištění, že prasklina na čelním skle přesahuje 20 mm, ale zhodnotil celkovou velikost praskliny a její umístění. Za situace, kdy stejným způsobem postupovaly i oba správní orgány (městský úřad – kromě odkazu na důsledky plynoucí z § 36 odst. 1 a 3 prováděcí vyhlášky – zdůraznil, že „*prasklina takového rozsahu může podstatně změnit odraz světél protijedoucích vozidel a ovlivnit reakce řidiče na tato vozidla*“ obdobně se na str. 6 svého rozhodnutí vyjádřil i žalovaný, s poukazem na zvýšené nebezpečí poranění z takového skla při dopravní nehodě a snížení percepčních schopností řidiče v důsledku možného zkreslení výhledu z vozidla), je zřejmé, že také ve správním řízení byl předmětný defekt čelního skla hodnocen i mimo kritéria předpokládaná prováděcí vyhláškou. Přestože si lze ve všech případech jistě představit podrobnější a preciznější argumentaci důvodů, pro které právě v tomto případě představoval rozsah poškození čelního skla důvod pro označení této závady jako bezprostředně ohrožující bezpečnost silničního provozu, lze i tyto stručné závěry považovat za přezkoumatelné a z věcného hlediska za logické a udržitelné.

Lze tedy uzavřít, že i z pohledu hodnocení materiální stránky přestupku napadený rozsudek krajského soudu ob stojí; není tak naplněn ani kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost není v žádném bodě důvodná, Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než rozsudkem jí zamítnout (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se náhrada nákladů řízení žalovanému nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu